Oil Express

nr 20-II, 29 września 2014

PSPO
POLSKIE STOWARZYSZENIE PRODUCENTÓW OLEJU

Prognoza wysokich zbiorów oleistych w 2014/15

W bieżącym sezonie 2014/15 globalna produkcja 7 podstawowych surowców oleistych wzrośnie o około 3,7% tj. 18,1 mln ton do rekordowego poziomu 507,2 mln ton wobec 489,1 mln ton sezon wcześniej oraz 458,1 mln ton przed dwoma sezonami. W ciągu miesiąca globalne prognozy produkcji 7 surowców oleistych zostały zwiększone o 2,2 mln ton. Największy przyrost wobec poprzedniego sezonu dotyczy soi (+7,8%), oraz ziarna palmy olejowej do 15,1 mln ton (+3,4%). Równolegle spadki zbiorów dotyczą: rzepaku do 68,7 mln ton (-1,4%), słonecznika do 41,6 mln ton (-2,1%), orzechów ziemnych do 26,4 mln ton (-6,7%) oraz bawełny do 43,4 mln ton (-1,8%).

W sezonie 2014/15 o 5,3 mln ha prawdopodobnie wzrosną zasiewy 7 najistotniejszych upraw oleistych do rekordowego poziomu 264,38 mln ha przy ekspansji obszarowej w USA, Ameryce Południowej, WNP czy Indonezji oraz Malezji.

W bieżącym sezonie produkcja soi powinna wzrosnąć istotnie o 22,1 mln ton do 306,7 mln ton. Dzięki rekordowej produkcji, podaż 7 oleistych powinna wzrosnąć o 30,7 mln ton do rekordowego poziomu około 591,4 mln ton (październik/wrzesień), w tym największy przyrost podaży dotyczy soi tj. o 32,3 mln ton do 376,6 mln ton. Równolegle produkcja i podaż rzepaku pozostanie na wysokim poziomie.

Wzrost podaży pozwoli drugi z rzędu rok odbudowywać zapasy surowców oleistych z 84,2 mln ton na początku sezonu do wysokiego poziomu 99,6 mln ton pod koniec sezonu o ile pozwolą zbiory na Południowej Półkuli wiosną przyszłego roku. W bieżącym sezonie nadprodukcja 7 surowców oleistych osiągnie zatem 15,4 mln ton. W bieżącym sezonie poprawi się współczynnik zapasy/zużycie z 17,7% do 20,3%.

PSPO za FAMMU/FAPA na podst. Oil Word

Ciąg dalszy na następnej stronie

W numerze:

- Prognoza wysokich zbiorów oleistych w sezonie 2014/2015 ……..…….....*str.1, 2*
- NWZC izby Zbożowo-Paszowej ……..…….....*str.2*
- Mniejszy eksport rzepaku z Ukrainy ……..…….....*str.3*
- Uwarunkowania wzrostu produkcji rzepaku ……..……. .....*str. 3, 4*
- Spadek zużycia biopaliw w transporcie w 2013 ……..……..……..*str. 4*
- *KE – prognoza bilansu oleistych* …….. *str. 5*
- *Prognoza bilansu oleistych - Francja* …… ….*str. 5*
- Notowania ……..……...……....*str.6*

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju
ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel.: 22 313 07 88
fax.: 22 436 39 66
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express:
Redakcja: ***Joanna Żuchniewicz***
Foto: własne, www.freefoto.pl, www.pixabay.com

Oil Express
nr 20-II, 29 września 2014

PSPO
POLSKIE STOWARZYSZENIE PRODUCENTÓW OLEJU

Prognoza wysokich zbiorów oleistych w 2014/15

Bilans 7 głównych surowców oleistych na świecie (mln ton)

	12/13	13/14	14/15p	zmiana w %
zapasy początkowe	66,8	71,6	84,2	17,6
Produkcja w tym:	458,1	489,1	507,2	3,7
soja	266,2	284,6	306,7	7,8
bawełna	44,9	44,2	43,4	-1,8
orzech ziemny	28,1	28,3	26,4	-6,7
słonecznik	35,7	42,5	41,6	-2,1
rzepak	63,8	69,7	68,7	-1,4
ziarno palmy olejowej	13,9	14,6	15,1	3,4
kopra	5,4	5,2	5,3	1,9
PODAŻ	**524,9**	**560,7**	**591,4**	5,5
w tym: soja	320,6	344,3	376,6	9,4
zużycie w tym:	**453,3**	**476,4**	**491,8**	3,2
soja	260,9	274,4	290,2	5,8
słonecznik	35,9	42,1	41,6	-1,2
rzepak	64,5	67,1	69,3	3,3
inne	92,0	92,8	90,7	-2,3
zapasy końcowe	71,6	84,2	99,6	18,3
w tym: soja	59,7	69,9	86,4	23,6
zapasy/zużycia %	15,8	17,7	20,3	14,6

Źródło: Oil World, p- prognoza

NWZC Izby Zbożowo-Paszowej

W dniu 19 września 2014 roku odbyło sie Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Izby Zbożowo-Paszowej, którego członkiem jest PSPO. Jego wiodącym tematem było omówienie kwestii członkostwa Izby w europejskiej organizacji COCERAL.

Na wstępie obecni członkowie wysłuchali prezentacji pana Macieja Tomaszewicza dotyczącej tej organizacji. Omówił krótko cele statutowe, które przyświecają organizacji. Za szczególnie ważne uznał aktywne monitorowanie i wpływanie na kierunki polityki UE dotyczącej rynku zbożowego, bezpieczeństwa żywności i spraw środowiskowych oraz reprezentowanie i promocja interesów firm i organizacji krajowych. Przedstawił również kluczowe narzędzia dzięki którym COCERAL może osiągać postawione cele, za kluczową uznał ciągły i częsty kontakt z właściwymi Dyrektoriatami KE w sprawach bieżących i strategicznych. W kolejnej części prezentacji została omówiona kwestia składek członkowskich płaconych na rzecz tej organizacji. Zgromadzeni zostali poinformowani, że od przyszłego roku wzrastają kwoty składek członkowskich, w przypadku Polski w 2017 roku składka ma wynosić prawie 35tys euro, w stosunku do obecnych 17 tys. euro. Została również przedstawiona struktura składek dla poszczególnych krajów członkowskich na przestrzeni kilku najbliższych lat. Po zakończeniu prezentacji, zebrani przystąpili do głosowania, spośród 23 ogólnie uprawnionych do głosowania, 15 głosów było za utrzymaniem członkostwa w COCERALu, a tylko 3 głosy przeciwne tej decyzji. 5 osób wstrzymało sie od głosu i były to prawdopodobnie firmy, które nie partycypują bezpośrednio w opłacaniu składek dla tej organizacji. Tym samym uczestnicy Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Izby zdecydowali o utrzymaniu członkostwa.

Na tym zakończyło sie spotkanie, bezpośrednio po którym nastąpiło spotkanie "Rynek po żniwach". W ramach tego spotkania zostały wygłoszone trzy referaty. Pierwszy dotyczył sytuacji na rynku zbóż, a omówił go Kierownik Wydziału Analiz Sektorowych BGŻ - Michał Koleśnikow. Kolejną prezentację wygłosił analityk walutowy BGŻ - Piotr Popławski, który omówił aktualną i przewidywaną sytuacje na rynku walut. Jako ostatni zaprezentowali sie przedstawiciele nowego portalu rolniczego - ODA Group.

Joanna Żuchniewicz, PSPO

Oil Express
nr 20-II, 29 września 2014
PSPO
POLSKIE STOWARZYSZENIE PRODUCENTÓW OLEJU

Mniejszy eksport rzepaku z Ukrainy

Wg wstępnych danych handlowych, eksport rzepaku z Ukrainy w pierwszym miesiącu bieżącego sezonu 2014/15 wyniósł 301 tys. t. W porównaniu z tym samym okresem przed rokiem zwiększył się o 85 tys. t (39 proc.) - podali analitycy Banku BGŻ.
Tak jak przed rokiem, najwięcej rzepaku trafiło do UE (179 tys. t). Był to jednak znacznie mniejszy wolumen niż w lipcu 2013 r. (o 23 tys. t , tj. o 11 proc.). Przyczyną spadku eksportu mogły być rekordowo wysokie tegoroczne zbiory rzepaku w Unii, szacowane przez Międzynarodową Radę Zbożową na poziomie 22,9 mln t, czyli o 9 proc. wyższym r/r. Na kolejnych miejscach, wśród największych odbiorców ukraińskiego rzepaku, uplasowały się Pakistan i Zjednoczone Emiraty Arabskie, gdzie trafiło odpowiednio 56 tys. t i 48 tys. t surowca. Wzrost sprzedaży do tych krajów był na tyle duży, że zrekompensował z nawiązką spadek sprzedaży do UE.
Przypomnijmy, że Ukraina należy do największych eksporterów rzepaku na świecie, za Kanadą i Australią. Tegoroczne zbiory rzepaku w tym kraju wyniosły 2,2 mln t. Mimo że były niższe niż przed rokiem (2,3 mln t), były znacznie wyższe od średniej z ostatnich 3 lat (1,7 mln t).

PSPO za BGŻ

Uwarunkowania wzrostu produkcji rzepaku

Od kilku lat można obserwować stały rozwój produkcji rzepaku w naszym kraju. Pomijając krótkotrwałe spadki jego produkcji spowodowane niekorzystnymi warunkami pogodowymi, można twierdzić, że następuje stały wzrost ilości zbieranego rzepaku.
Według własnej analizy, w bieżącym roku wielkość zbioru mogła osiągnąć niespotykany dotychczas poziom zbliżony do 3,2 miliona ton.
Wielkość ta stanowi poważną przesłankę do twierdzenia, że Polska dysponuje jeszcze dużymi rezerwami w zakresie produkcji rzepaku, która może wynosić ponad 3,5 miliona ton.
Rozpatrując zagadnienie potencjalnych możliwości produkcji rzepaku należy brać pod uwagę fakt, że w Polsce charakteryzuje się ona wyraźną rejonizacją przy czym od pewnego czasu narasta zjawisko postępującego w głównych rejonach uprawy tej rośliny nierównomiernego rozkładów opadów. Niestety tego negatywnego zjawiska nie jest w stanie zrekompensować nawet najbardziej intensywny wzrost poziomu agrotechniki.
Ponadto, obok uwarunkowań naturalnych jednym z najistotniejszych czynników warunkujących wielkość uzyskiwanego plonu jest materiał siewny.
Właśnie we wzroście udziału odmian mieszańcowych w uprawie należy między innymi upatrywać wzrostu plonowania rzepaku w ostatnich dwóch latach.
Tendencja ta pozwala na optymistyczne postrzeganie wzrostu jego produkcji.
Jak powszechnie wiadomo odmiany te charakteryzują się bardzo wysokim plonowaniem rekompensującym nieco tylko większe koszty związane z ich stosowaniem w porównaniu do średnio wysoko plonujących odmian populacyjnych.
Średni plon uzyskiwany z odmian mieszańcowych może być wyższy o 15 % od odmian populacyjnych.
Dodatkowym efektem stosowania w szerokiej praktyce odmian mieszańcowych jest ograniczanie niekorzystnego dla całości uprawy zjawiska samoreprodukcji materiału siewnego.
Istniejące jeszcze potencjalne rezerwy plonowania rzepaku ilustruje załączona tabela 1.
Obok wspomnianych wyżej wybranych uwarunkowań „standardowych" jako niezwykle istotny należy uznać nie

brany dotychczas pod uwagę nowy czynnik, którym jest **krajowe oraz zewnętrzne otoczenie prawne** w jakim uprawa jest realizowana.
W przypadku rzepaku zasadniczy wpływ na rozwój jego produkcji w Unii Europejskiej oraz po akcesji w 2004 roku w Polsce, wywarła Dyrektywa 2003/30/WE w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych z dnia 8 maja 2003 r., która spowodowała istotne zwiększenie zapotrzebowania na rzepak.
Zapisy wspomnianej dyrektywy **prawnie gwarantowały** zwiększanie zapotrzebowania na nasiona rzepaku gwarantując tym samym rolnikom pewność ich zbytu.

Ciąg dalszy na następnej stronie

Oil Express
nr 20-II, 29 września 2014
PSPO
POLSKIE STOWARZYSZENIE PRODUCENTÓW OLEJU

Uwarunkowania wzrostu produkcji rzepaku cd.

Należy podkreślić, że chociaż rzepak nie jest objęty działaniami interwencyjnymi w ramach Wspólnej Polityki Rolnej to Dyrektywa 2003/30/WE miała pośredni wpływ interwencyjny dając możliwość uzyskania przez rolników dodatkowych dochodów przez zwiększenie produkcji tej rośliny.

Biopaliwa stały się również ważnym nośnikiem postępu biologicznego w produkcji rzepaku o czym świadczy ilość jego najnowszych odmian rejestrowanych w ciągu ostatnich kilku lat, co ilustruje załączony wykres 1.

Oczywiście obecnie prognozowanie wielkości przyszłorocznych zbiorów rzepaku bardziej przypominałoby wróżenie z fusów lub kości niż poważne potraktowanie tej problematyki, ale jako największe zagrożenie dla przyszłorocznego plonowania należy uznać wprowadzanie od tegorocznych siewów bezalternatywnego zakazu stosowania w rzepaku zapraw nasiennych z grupy neonikotynoidów.

Ta nieodpowiedzialnie bezsensowna decyzja Komisji Europejskiej z pewnością nie poprawi stanu zdrowotności pszczół, ale może załamać trend wzrostu produkcji rzepaku z całymi tego negatywnymi konsekwencjami dla producentów i przetwórców rzepaku, nie tylko w Polsce, ale w całej Unii Europejskiej.

Lech Kempczyński, PSPO

Wykres 1. Liczba odmian rzepaku ozimego wpisanych do Krajowego Rejestru w latach 2000 - 2014

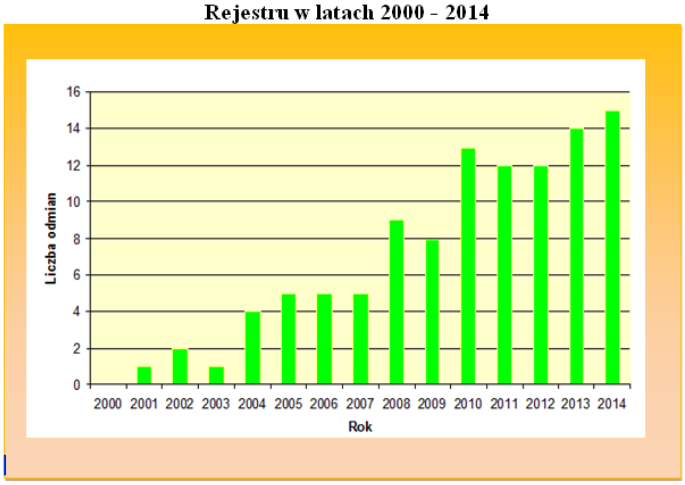

Tab. 1 Średni plon nasion rzepaku ozimego w produkcji i w doświadczeniach PDOiR w latach 2005-2013

Rok	Plon nasion (dt z ha)		Relacja b/a (w %)
	PDOiR[1]	Produkcja	
	a	b	
2005	45,8	26,3	57
2006	46,6	26,5	57
2007	42,4	26,7	63
2008	46,4	27,6	59
2009	48,0	30,8	64
2010	41,8	27,0	65
2011	31,8	22,6	71
2012	41,5	25,9	62
2013	45,2	27,7	61
2014	52,7	?	?

Spadek zużycia biopaliw w transporcie w 2013

Według raportu EurObserver, Unia Europejska w 2013 roku odnotowała pierwszy spadek zużycia biopaliw w transporcie od 2003 roku. W 2013 roku w UE zużycie biopaliw spadło bowiem o 6,8% wobec 2012 roku, co daje spadek o około 1 mln ton ekwiwalentu ropy (ton) do 13,6 mln ton. Oznacza to, że udział biopaliw w transporcie w 2013 roku był na poziomie 4,7%. Zmniejszenie zużycia miało miejsce na skutek szeregu zmian prawnych w różnych państwach Unii, np. Madryt zmniejszył cel zużycia biodiesla w transporcie w celu redukcji cen, Berlin ogłosił w 2013 roku zakończenie zwolnień podatkowych, natomiast odwrotnie Wielka Brytania, Szwecja i Dania zwiększyły obowiązkowe udziały biopaliw w transporcie. Równolegle w 2013 roku we Francji, Austrii i Belgii udział biododatku był stabilny, więc i zużycie pozostało dość stabilne.

W 2013 roku Niemcy pozostały największym konsumentem biopaliw (około 2,8 m ton w tym około 2 mln ton stanowił biodiesel), na drugim miejscu Francja (około 2,7 m ton w tym około 2,3 mln ton stanowił biodiesel), potem Włochy (około 1,23 m ton w tym około 1,17 mln ton stanowił biodiesel) oraz Wielka Brytania (około 1 m ton w tym około 0,6 mln ton stanowił biodiesel). Autorzy raportu odnotowują niepewność co do przyszłości sektora biopaliw w transporcie, jakkolwiek w czerwcu br. rządy państw członkowskich doszły do porozumienia i zdecydowały się ograniczyć udział biopaliw pierwszej generacji do 7% do 2020 roku.

PSPO za FAMMU/FAPA na podst.: Agra Facts No 55-14

Oil Express
nr 20-II, 29 września 2014
PSPO
POLSKIE STOWARZYSZENIE PRODUCENTÓW OLEJU

KE- prognozy bilansu oleistych

Według agendy Komisji DG Agri, w sezonie 2014/15 produkcja surowców oleistych w Unii osiągnie 32,31 mln ton wobec 31,04 mln ton sezon wcześniej (+4,1%). DG Agri przewiduje wzrost produkcji rzepaku w UE o około 1,5 mln ton do 22,4 mln ton, spadek dla słonecznika o około 0,5 mln ton do 8,6 mln ton oraz wzrost produkcji soi o 0,3 mln ton do około 1,3 mln ton. W trakcie sezonu 2013/14 wzrosły zapasy oleistych (rzepak, soja oraz słonecznik) z 2,4 mln ton do około 3,3 mln ton, natomiast w bieżącym powinny nieznacznie się zmniejszyć do około 3,2 mln ton w (dla rzepaku bez zmian - 1,3 mln ton, dla soi wzrost do 1,1 mln ton, dla słonecznika spadek do 0,8 mln ton). Import oleistych w sezonie 2014/15 powinien spaść do poziomu 15,8 mln ton wobec 17 mln ton sezon wcześniej. Poziom importu poszczególnych surowców oleistych zmniejszy się i dla soi powinien znaleźć się na poziomie 12,5 mln ton, rzepaku 3 mln ton, natomiast soi 0,3 mln ton. Podaż oleistych w bieżącym sezonie prawdopodobnie się zwiększy o 2% do około 51,4 mln ton. W sezonie 2014/15 zapowiada się 2,5% wzrost przerobu surowców oleistych do 43,9 mln ton, w tym wzrost dla rzepaku o 1,4 mln ton do 23,1 mln ton. Dla słonecznika na skutek przewidywanego spadku produkcji oczekiwana jest redukcja przerobu o 0,05 mln ton do 7,4 mln ton, natomiast dla soi mniejszy o 0,3 mln ton przerób na poziomie 12,4 mln ton.

PSPO za FAMMU/FAPA na podst. KE

Bilans oleistych UE (mln ton)

	sezon 2013/14				sezon 2014/15 p*			
	rzepak	soja	słonecznik	razem	rzepak	soja	słonecznik	razem
zapasy początkowe	0,90	0,85	0,65	2,40	1,30	1,00	1,00	3,30
Produkcja	20,90	1,07	9,06	31,04	22,38	1,34	8,58	32,31
Import *	3,49	13,21	0,34	17,04	3,00	12,52	0,28	15,79
PODAŻ	**25,30**	**15,13**	**10,05**	50,48	**26,68**	**14,86**	**9,86**	51,40
Eksport *	0,3	0,1	0,7	1,0	0,3	0,1	0,6	0,92
użycie wewnętrzne	23,71	14,08	8,35	46,14	25,18	13,74	8,41	47,33
przerób	*22,76*	*12,66*	*7,40*	42,82	*24,13*	*12,39*	*7,36*	43,88
POPYT	**24,00**	**14,13**	**9,05**	47,18	**25,43**	**13,81**	**9,01**	48,25
zapasy końcowe	1,3	1,0	1,0	3,30	1,3	1,1	0,8	3,15

*Źródło: DG Ari, p- prognoza, * poza handlem wewnątrz UE; sezon od VII do VI*

Dane z 29 sierpnia 2014 r.

Prognoza zbiorów oleistych - Francja

We Francji produkcja oleistych w prognozowana jest na 7,42 mln ton (+22%) wobec 6,06 mln ton przed rokiem. Ministerstwo Rolnictwa prognozuje zbiory rzepaku w br. na 5,57 mln ton (+27%) ze względu na wzrost areału z 1,438 mln ha do 1,499 mln ha oraz wzrostu plonów z 3,04 t/ha do 3,71 t/ha. Zbiory słonecznika powinny wzrosnąć z 1,58 mln t do 1,64 mln ton (+3%) dzięki wzrostowi plonów z 2,05 t/ha do 2,5 t/ha wbrew spadkowi areału z 771 tys. ha do 655 tys. ha. Zbiory soi, jakkolwiek niewielkie to powinny wzrosnąć o 22% do 212 tys. ton.

FAMMU/FAPA na podst. Reuters

Szacunki produkcji oleistych we Francji (tys. t)

	2013	**2014**	zmiana w %
rzepak	**4370**	**5569**	27,4
słonecznik	1582	1635	3,4
soja	110	212	92,7
oleiste razem	6062	7416	22,3
r. wysokobiałkowe	741	866	16,9

Źródło: ASS

Oil Express

nr 20-II, 29 września 2014

PSPO
POLSKIE STOWARZYSZENIE PRODUCENTÓW OLEJU

Ceny nasion rzepaku w Polsce [PLN/t]

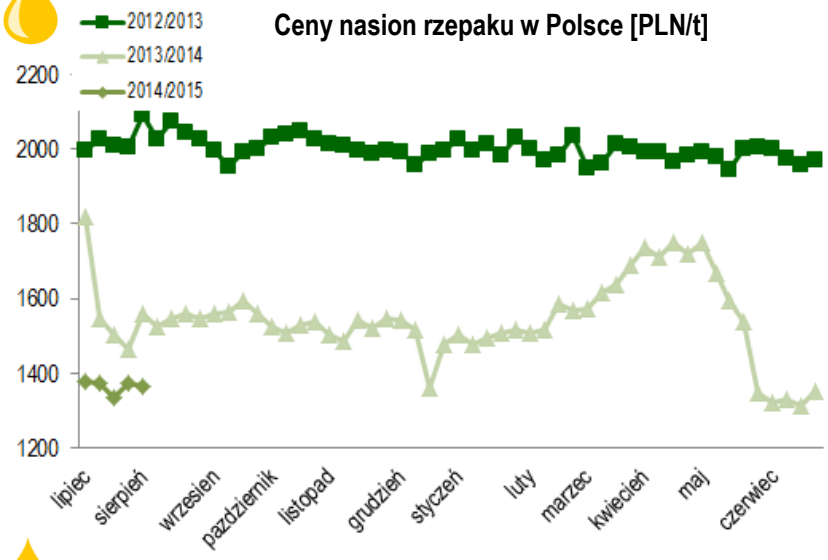

Ceny oleju rzepakowego w Polsce [PLN/t]

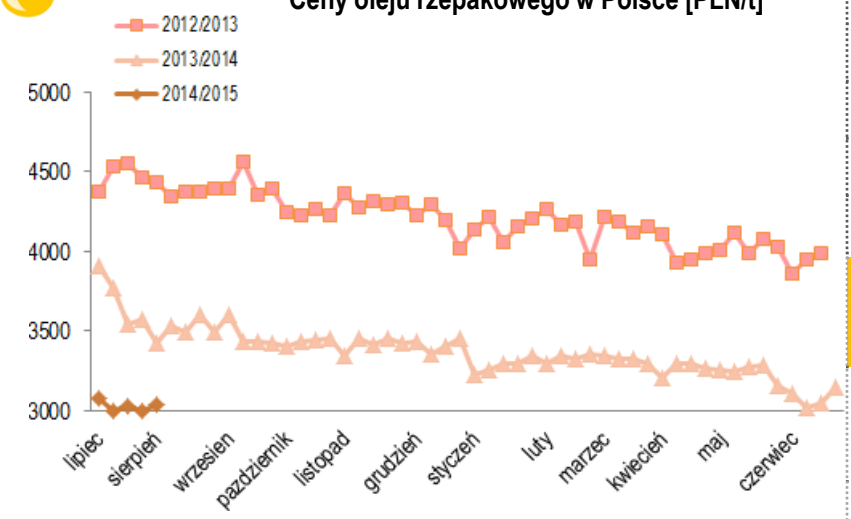

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

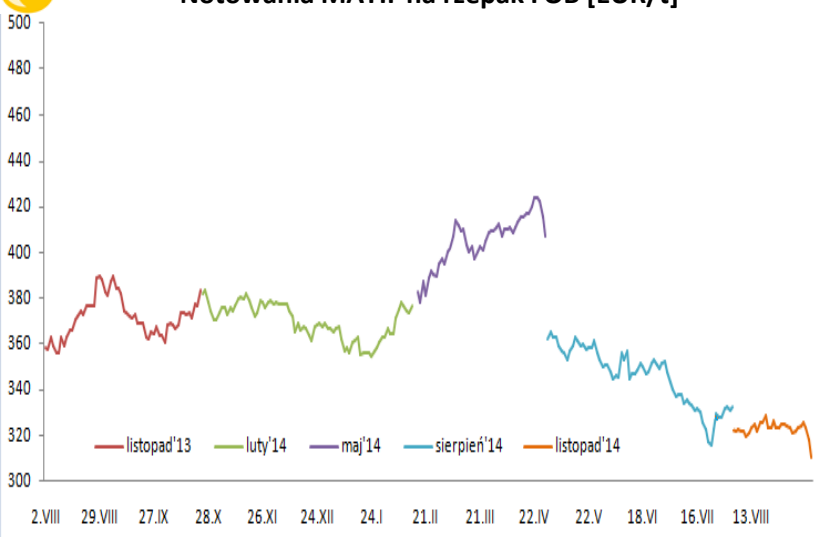

opracowanie PSPO na podst. Euronext

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce
8.09 – 14.09 IX
Wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana [%]
Nasiona rzepaku	1364	-12,7
Olej rafinowany	3036	-11,5
Śruta	782	-5,6
Makuch	848	0,0

Polski handel zagraniczny
Wg MRiRW [t]

Nasiona rzepaku	I-VII 2013	I-VII 2014
Eksport	177 513	205 412
Import	133 021	121 351
Olej rzepakowy	**I-VII 2013**	**I-VII 2014**
Eksport	177 700	261 145
Import	47 091	71 616

Notowania MATIF na rzepak (FOB)
z dn. 24 IX
Wg Euronext

Dostawa	Cena [Euro/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Listopad' 14	311,25	4,1775	1300,2
Luty'15	316,50		1280,4
Maj' 15	320,25		1337,8
Sierpień ' 15	318,75		1331,6

Notowania różne
Wg FAMMU/FAPA, Orlen

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF październik/grudzień Hamburg 11 IX	[USD/t]	414
Olej rzep. sur. FOB wrzesień Rotterdam 18. IX	[EUR/t]	657
BIO 100 PKN Orlen 23 IX	[PLN/m^3] netto	4004
BIO ON PKN Orlen 23IX	[PLN/m^3] netto	4054